UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

De co[n]cubinarijs cleric[is].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

De inuaſoribus occupatoribus et de
tentoribus rerū et bonorū eccleſiaſticoꝝ

Item ſtatutū predeceſſoris nr̄i Engil/
berti quōdā Coloñ archiepi. qđ ſic inci/
pit. Itē ad reprimēdā importunā p̄ſum
ptionez raptorū predonū et inuaſoꝝ bo
noꝝ et reruz eccleſiaruz.ꝛc. Innouātes
ex nūc de ꝟbo ad verbuz ꝓut in codez
cōtinet᷑.volum⁹ et p̄cipim⁹ firmiter ob/
ſeruari. Siliter et ſtatuta eiuſdē nr̄i p̄/
deceſſoris Engilberti de effractorib⁹ et
incēdiarijs eccleſiarū.qđ ſic incipit. Itē
contra incendiarios et effractores eccle
ſiaruz et monaſteriorū ipo facto ſint ex/
cōicati.ꝛc.ꝓut in eodē ſtatuto continet᷑
innouātes volum⁹ ꝛ p̄cipim⁹ obſeruari

De occupantibus bona eccleſiarum
et eccleſiaſticarū pſonarum et legata fa/
brice eccleſie Colonienſis.

Item nōnulli taz clerici q̄ꝫ laici
vtriuſqꝫ ſexus hoīes bona mo/
bilia vel immobilia ad eccleſias
monaſteria.vel alia pia loca. necnon ad
dignitates.pſonatus.et beneficia ptinē
tia.vel ad fabricam Colonienſem.et alia
rum eccleſiarum legata ſeu bona illicite
acquiſita ipi fabrice cedentia.aut tacite
vel expreſſe.occupent et detineant mi/
nus iuſte in fraudem eccleſiarum et mo
naſteriorum ac alioruz predictoꝝ. Nos
coruz in hac pte fraudibus obuiare vo/
lentes Statuimus et precipimus vt qui
cūqꝫ cuiuſcunqꝫ ſtatus aut conditionis
exiſtāt in p̄n̄ti vel pro tpe hmōi bona ꝛ
legata ac illicite acquiſita eccleſijs prela
tis et clericis ſcientibus vel ignoranti/
bus ſub ſe habuerint infra menſez a pre
ſentis ſtatuti publicatiōe ea que ad p̄n̄s
apud eos ſunt et ſe habere ſciunt.vel q̄/
cunqꝫ tempore dū innotuerit ipis ſe bo
na conſimilia tenere vel occupare ſimi/
liter infra menſem eiſdez fabrice noſtre
Colonienſi et eccleſijs monaſterijs pre/
latis eccleſiarum rectoribus aut alijs lo
cis pijs reſtituant atqꝫ reddāt.alias ad
id ex tunc per excommunicationis ſen/
tentiā cōpellantur.

De vita et honeſtate clericorum.

Item ſtatutum bone memorie
Sifridi quōdā Coloñ archiepi
p̄deceſſoris nr̄i int᷑ alia ſtatuta
ſua de vita ꝛ honeſtate clericoꝝ editum
qđ ſic incipit. Ex ꝯcilio generali ſtatui/
mus et p̄cipimus vt vniuerſi clerici cō/
tinenter et caſte viuant.ꝛc. Innouantes
p̄cipimus firmiter obſeruari.

De vicarijs quo ad ꝟſus ꝛ lectiōes
in matutinis.

Item intelleximus ꝙ quāqꝫ in quibuſ/
dam eccleſijs vicarij aliq̄ aſtricti ſint ſu/
as ſeptimanas ſeruare celebrādo miſſas
in pncipali ſeu ſummo altari et ceteras
horas quaſcūqꝫ.lectiones tñ in matuti/
nis legere vel ꝟſus cātare in eiſdez ec/
cleſijs de cōſuetudine ꝓhibent᷑.ꝓpter q̄
occaſione canonicoꝝ abſentiū cōtingit
interdū in eiſdē eccleſijs negligētias fi/
eri.et matutinas cū cātu peit⁹ p̄termitti
¶ Attēdētes igit᷑ abſurdū eē ꝙ maiora
et ſolēniora vt ē dictū ipis vicarijs per
mittant᷑ vtpote miſſaꝝ celebratio in ſū/
mo altari et minima denegent᷑. ad tollen/
dā negligētiā hmōi p̄cipim⁹ decanis vt
ipi vicarijs eiſdē deinceps iniūgāt ꝟſ⁹
cātare et lectiones legē ꝓut viderit ex/
pedire. Eos q̄ ipis in h̄ nō paruerint ſi
cut in ceteris corrigēdo ſalua correctiōe
ꝯ canoīcos q̄ ī p̄miſſis fuerit negligētes

De etate preſbyteroꝝ ordinādoꝝ.

Itē ſtatuim⁹ vt null⁹ cleric⁹ ſecu/
laris ad ſacerdotij gradū niſi.xxv.
annū etatis ſue attigerit aliaſqꝫ ad hoc
idone⁹ extiterit ordinet᷑ vt leuitate iu/
uenili q̄ ꝓna ē ad delictū trāſcurſa ſacer
dotes in agēdis diſcretionē habeāt ſuo
ſtatui cōgruentē.

De cōcubinarijs clericis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Item quãq̃ plures canones et ſtatuta edita ſint ſup̱ cõtinentia clericali. quia tñ natura p̱na eſt et labilis contra cõtinentiã eandẽ vt q̇libz clericus ſaltem pene grauioris formidine ſtrictius ſe cõtineat. Statuim⁹ vt nullus clericus et ſpecialiter q̇libet preſbyter cõcubinã nec in domo ſua vł extra publice teneat aut habeat cui neceſſaria adminiſtret. alioquin a diuinis nouerit ſe ſuſpenſum et a talibus ſuſpẽſis nullus diuina audiat. nec pro capellanis nec socijs eos teneat. Contrariũ facientes vt deſiſtãt p̱ excõicatiõis ſententiã arceãtur. Similis penis p̱ bone memorie Conradũ archiepm Colonienſez p̄deceſſorem nr̃m cõtra concubinarios et concubinas hmõi inſtitutis. Qui ṽo relaxatis volũtatũ habenis in lacũ miſerie et in lutũ fecis ſe immergũt. vt ſalutis eterne coronaz. et honeſtatis normã et ſacrarũ ṽginũ pudicitiã violare p̄ſumpſerit cuiuſcũq̧ regule vel habit⁹ monialiũ tales extiterint p̱pter tã flagiciosum crimẽ. ſi carnis cõmerciũ temerariuz fuerit ſubſecutũ excõicatiõis ſnĩa quã in his ſcriptis ferimus ſe nouerint innodatos. Moniales ṽo que hmõi crimen flagicioſuz p̱perrauerint nullaten⁹ deinceps ad officiũ aliquod in monaſterio admittanť. ſed in ſignuz iniquitatis ſue ſalua pena cõtra tales moniales p̱ut hec in cõcilio veñ. p̄ris dñi Conradi portueñ. et ſancte Rufine epi olĩz aplice ſedis p̱ alemãniã legati ſunt p̱mulgata. taliť a ſuis ſup̱iorib⁹ corriganť q̧ earuz correctio alijs terrorem incutiat ea amplius cõmittendi.

De clericis publica emenda et penitentia nõ ſit imponenda.

Item cũ clericis publica emẽda et penitẽtia ſit p̱hibita. ſtatuim⁹ vt in nulla eccleſiaꝝ nr̃e ciuitatis dioceſ et p̱uĩcie aliqua emẽda ſeu penitẽtia publica ipotatur cũ ex talibus infames reddãtur.

Clericis nõ est penitentia publica imponenda ex ea namqz infames reddũtur

ſicut in aliquib⁹ eccleſijs intelleximus obſeruatũ. Videlicz q̧ canonici et clerici alij ante cruces in p̱ceſſionib⁹ et in choro dieb⁹ q̇bus ceteri in albis proceduntt in nigris cappis circueunt et incedunt in publico et in facie laicoꝝ. qđ de cetero in ṽtute ſancte obedientie fieri p̱hibem⁹. ſed ſup̱iores eorum iuxta qualitatem delicti penitentias ipis clericis imponant ſuo ordini congruentes. ſi ſecus actum fuerit decernimus ipos clericos ad hmõi emẽdas publicas non teneri.

De non niſi ordinati ad ſacros ordines legant eplãs vel euãgelia.

Item ſtatuimus vt nõ niſi ordinati legitime ad ſacros ordĩes eplãs vel euãgelia legãt induti veſtimẽtis ſacris cum id obuiet canonicis inſtitutis. Cõtrarium faciẽtes a ſuis decanis puniantur.

De nullus eccleſiã curatã teneat niſi a diaconis vel archidiaconis inſtituať.

Itez ſtatuimus q̧ nullus eccleſiam curatã de cetero teneat vel regendã recipiat. aut ſuſceptaz tenere p̄ſumat niſi a nobis vel archidiacono et eorum vices gerentibus quib⁹ hoc de iure vel conſuetudine cõpetere dinoſciť de eadez fuerit legitĩe inſtitut⁹ cũ alias non habeat claues ligandi vel ſoluendi. Cõtrariũ faciẽs niſi dictã eccleſiã dimittat monitione viginti dierũ p̄miſſa ex nũc excõicationis ſnĩaz quam in ipm in his ſcriptl. ferim⁹ incidat ipo facto. nec plebs ſibi obediat vel intẽdat

De p̱uiſi de bñficijs aucte aplica ſe faciant iuxta formã p̱uiſiõis ordinari.

Itẽ ſtatuimus vt quibus in nr̃a ciuitate eſt de beneficijs eccleſiaſticis auctoritate aplica p̱uiſuz ſic q̧ ad ea p̱ut onus beneficioꝝ coruñdẽ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN